

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 2024

Warszawa, 31 marca 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Izabelę Kloc.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Waldemar Andzel; (-) Iwona Arent; (-) Marek Ast; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Andrzej Bętkowski; (-) Mariusz Błaszczak; (-) Aleksander Chłopek; (-) Piotr Cybulski; (-) Tadeusz Cymański; (-) Witold Czarnecki; (-) Edward Czesak; (-) Andrzej Ćwierz; (-) Zbigniew Dolata; (-) Jacek Falfus; (-) Zbigniew Girzyński; (-) Mieczysław Golba; (-) Marian Tomasz Goliński; (-) Kazimierz Gołojuch; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Artur Górski; (-) Tomasz Górski; (-) Krystyna Grabicka; (-) Kazimierz Gwiazdowski; (-) Czesław Hoc; (-) Jarosław Jagiełło; (-) Wiesław Janczyk; (-) Grzegorz Janik; (-) Krzysztof Jurgiel; (-) Dariusz Kaczanowski; (-) Beata Kempa; (-) Izabela Kloc; (-) Sławomir Kłosowski; (-) Robert Kołakowski; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Bogusław Kowalski; (-) Zbigniew Kozak;

(-) Leonard Krasulski; (-) Marek Kwitek; (-) Tomasz Latos; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Adam Lipiński; (-) Marek Łatas; (-) Krzysztof Maciejewski; (-) Antoni Macierewicz; (-) Ewa Malik; (-) Gabriela Masłowska; (-) Mirosława Masłowska; (-) Marek Matuszewski; (-) Kazimierz Matusznyi; (-) Krzysztof Michałkiewicz; (-) Wojciech Mojzesowicz; (-) Maria Nowak; (-) Stanisław Ożóg; (-) Anna Paluch; (-) Stanisław Pięta; (-) Elżbieta Rafalska; (-) Jan Religa; (-) Jerzy Rębek; (-) Józef Rojek; (-) Nelli Rokita-Arnold; (-) Jarosław Rusiecki; (-) Dariusz Seliga; (-) Anna Sikora; (-) Anna Sobecka; (-) Andrzej Sośnierz; (-) Piotr Stanke; (-) Jarosław Stawiarski; (-) Adam Śnieżek; (-) Ryszard Terlecki; (-) Andrzej Walkowiak; (-) Teresa Wargocka; (-) Zbigniew Wassermann; (-) Jadwiga Wiśniewska; (-) Michał Wojtkiewicz; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Waldemar Wrona; (-) Sławomir Zawiaślak; (-) Łukasz Zbonikowski; (-) Jarosław Zieliński; (-) Jarosław Żaczek; (-) Wojciech Żukowski.

USTAWA

z dnia 2009r.

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Art.1.

W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.) w art. 70 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Renta rodzinna z ubezpieczenia wypadkowego po ubezpieczonym, który zmarł wskutek wypadku przy pracy w czasie wykonywania zadań służbowych w ruchu zakładu górniczego, przysługuje małżonkowi bez względu na wiek i stan zdrowia.”.

Art.2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Jednym z efektów wprowadzenie w 1999r. reformy emerytalno-rentowej była częściowa unifikacja obowiązujących przepisów. I tak, między innymi, ustawa z dnia 17 grudnia 1999r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zastąpiła trzy poprzednio obowiązujące akty prawne:

- ustawę z dnia 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 1 lutego 1983r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin
(Dz. U. z 1995r. Nr 30, poz. 154, z późn. zm.) oraz
- ustawę z dnia 28 kwietnia 1983r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników
kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 23, poz. 99, z późn. zm.).

Przepisy w trzech podstawowych systemach zaopatrzeniowych obowiązujących przed wejściem w życie reformy, co do szczegółowych rozwiązań, nie zawsze były identyczne. Między innymi przepisy ustawy z dnia 1 lutego 1983r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin, w kwestii ustalenia uprawnień do renty rodzinnej po zmarłym górniku, różniły się od rozwiązań ogólnych. W szczególności do 31 grudnia 1998r. górnicza renta rodzinna przysługiwała wdowie po górniku bez względu na wiek.

W zreformowanym systemie emerytalnym, od 1 stycznia 1999r. renta rodzinna przysługuje wdowie na zasadach określonych w art. 70 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten stanowi, że wdowa ma prawo do renty rodzin, jeżeli:

- 1) w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy albo;

2) wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole - 18 lat życia, lub jeżeli sprawuje pieczę na dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy, uprawnionym do renty rodzinnej.

Prawo do renty rodzinnej nabywa również wdowa, która osiągnęła wiek 50 lat lub stała się niezdolna do pracy po śmierci męża, nie później jednak niż w ciągu 5 lat od jego śmierci lub od zaprzestania wychowywania osób wymienionych w pkt 2.

Zainteresowane środowiska podnoszą, że obowiązujące przepisy pozbawiają prawa do renty rodzinnej wdowy po górnikach, które urodziły wcześniej dzieci. Przykładowo wdowa, która urodziła dziecko w wieku 26 lat, po 18 latach (jeżeli dziecko się uczy), a więc w wieku 44 lat traci bezpowrotnie prawo do renty rodzinnej, bo nie ukończyła 50 lat w ciągu 5 lat od zaprzestania wychowania tego dziecka. Prawo do renty rodzinnej uzyska natomiast wdowa, która rodziła dziecko w wieku 29 lat, bo po 18 latach będzie miała 47 lat, co oznacza, że wiek 50 lat osiągnie nie później niż w ciągu 5 lat od zaprzestania wychowania dziecka.

Wprowadzenie proponowanego przez projektodawców przepisu ust. 2a w art. 70 w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pozwoli na rozwiązanie opisanej wyżej sytuacji.

Zainteresowane środowiska zwracają również uwagę, na wprowadzone 16 grudnia 2004r. zapis w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, zgodnie z którym, w razie śmierci żołnierza w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa, renta rodzinna przysługuje małżonkowi bez względu na wiek i stan zdrowia.

Celem projektu ustawy jest objęcie wdów po górnikach. Z danych Fundacji Rodzin Górniczych wynika, że spośród 1000 wdów po górnikach,

którzy zginęli w skutek wypadku przy pracy, prawa do renty rodzinnej nie spełnia 39 osób. Z danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że przeciętna renta rodzinna z ubezpieczenia wypadkowego wynosiła w IV kwartale 2006r. 1499,13zł. Zakładając, że górnicza renta wdowia będzie o 50% wyższa od przeciętnej powypadkowej renty rodzinnej - liczony w warunkach 2006r. – roczny koszt przyznania rent rodzinnych omawianej grupie wdów wyniesie 1,1 mln zł. W związku z tym wejście w życie ustawy spowoduje dodatkowe koszty dla budżetu państwa rządu ok. 1,1 mln zł. rocznie w zakresie świadczeń przysługujących wdowom po górnikach.

Projekt ustawy rodzi pozytywne skutki społeczno-gospodarcze.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Warszawa, 8 kwietnia 2009 r.

BAS-WAL-715/09

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych¹ (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Izabela Kloc)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony projekt ustawy przewiduje dodanie ustępu 2a w artykule 70 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, ze zmianami). Proponowany przepis określa prawo do renty rodzinnej z ubezpieczenia wypadkowego po ubezpieczonym, który zmarł wskutek wypadku przy pracy w czasie wykonywania zadań służbowych w ruchu zakładu górniczego. Projekt zakłada, że świadczenie to będzie przysługiwało małżonkowi bez względu na wiek i stan zdrowia.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

¹ Projekt został wniesiony przez wnioskodawców pismem z dnia 31 marca 2009 r., w którym nieprawidłowo podano tytuł proponowanej ustawy: „projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach społecznych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych”.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 8 kwietnia 2009 r.

BAS-WAL-716/09

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych¹ (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Izabela Kloc) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedstawiony projekt ustawy przewiduje dodanie ustępu 2a w artykule 70 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, ze zmianami). Proponowany przepis określa prawo do renty rodzinnej z ubezpieczenia wypadkowego po ubezpieczonym, który zmarł wskutek wypadku przy pracy w czasie wykonywania zadań służbowych w ruchu zakładu górniczego. Projekt zakłada, że świadczenie to będzie przysługiwało małżonkowi bez względu na wiek i stan zdrowia.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory Bazy REX: górnictwo, projekt ustawy, renta rodzinna, Unia Europejska, wypadek, zabezpieczenia społeczne

¹ Projekt został wniesiony przez wnioskodawców pismem z dnia 31 marca 2009 r., w którym nieprawidłowo podano tytuł proponowanej ustawy: „projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach społecznych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych”.

Warszawa, dnia 5 maja 2009 r.

991100/0220-59/09

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. LC2-020-00194

Data wpływu 06.05.2009

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z otrzymanym do opinii, przy piśmie z dnia 22 kwietnia br., znak: PS-71/09, poselskim projektem **ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych**, uprzejmie informuję, że z punktu widzenia wykonawcy, zgłaszam następujące uwagi.

Uwaga ogólna:

Proponowana w art. 1 regulacja pozostaje w sprzeczności z brzmieniem art. 1 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż dotyczy zagadnień nie objętych zakresem tej ustawy. Warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych przysługujących z ubezpieczenia z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej oraz wysokość tych świadczeń określają odrębne przepisy (ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673 z późn. zm.). W związku z powyższym, nie wydaje się możliwe wprowadzenie proponowanych regulacji prawnych do art. 70 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Proponowana regulacja nie będzie stanowiła tytułu do przyznania odrębnej renty rodzinnej dla małżonka (wdowy), jeżeli oprócz tej osoby do renty rodzinnej po zmarłym górniku będą uprawnione także inne osoby.

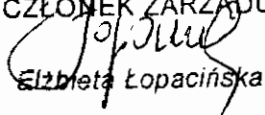
Należy ponadto zauważyć, iż projekt dotyczy rent rodzinnych po ubezpieczonych, którzy zmarli wskutek wypadku przy pracy w czasie wykonywania zadań służbowych w ruchu zakładu górniczego. Nie został natomiast wskazany tryb uzyskiwania przez organy

rentowe dodatkowych dokumentów potwierdzających, że zgon nastąpił w czasie wykonywania zadań służbowych w ruchu zakładu górniczego.

Do uzasadnienia:

Zasadnym wydaje się doprecyzowanie, zawartego w ostatnim zdaniu drugiego akapitu, stwierdzenia, iż „do 31.12.1998 r. górnicza renta rodzinna przysługiwała wdowie po górniku bez względu na wiek”, a więc bez dodatkowych uwarunkowań. Należy zauważyć, że ustawa z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. Nr 5, poz. 32 z późn. zm.) zawierała przepis art. 19 ust. 3, zgodnie z którym - prawo do górniczej renty rodzinnej ulegało zawieszeniu w przypadku zawarcia ponownego związku małżeńskiego przez wdowę uprawnioną do górniczej renty rodzinnej – na czas trwania małżeństwa. Zawieszenie prawa do górniczej renty rodzinnej nie obejmowało wdów, które spełniały jeden z następujących warunków – osiągnęły wiek 50 lat życia, były osobami niezdolnymi do pracy, wychowywały co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa, uprawnionego do renty rodzinnej po zmarłym mężu.

Przepisy art. 181 ustawy o emeryturach i rentach z FUS gwarantują zachowanie prawa do górniczej renty rodzinnej, ustalonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin wdowie, która zawarła ponownie związek małżeński przed dniem 1 stycznia 1999 r.

2 wydziałami szacunku
z up. Prezesa Zakładu
CZŁONEK ZARZĄDU

Elżbieta Łopacińska

POLSKA KONFEDERACJA PRACODAWCÓW PRYWATNYCH

Lewiatan

member of **BUSINESSEUROPE**

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. 162-020-00189

Data wpływu 11. 05. 2009

PKPP/234/84MR/2009

Warszawa, dnia 5 maja 2009 r.

Pan

Lech CZAPLA

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan przekazuje opinię ws. poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS piśmie z dnia 22 kwietnia 2009 r. znak PS-71/09.

Henryka Bochniarz

Prezydent

Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan

**Opinia Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan
do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS**

PKPP/234/84/MR/2009

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan jest stanowczo przeciwna objęciu wdów po górnikach preferencyjnymi zasadami nabywania prawa do renty rodzinnej z ubezpieczenia wypadkowego.

Uważamy, że propozycja przyznawania rent rodzinnych, bez względu na wiek i stan zdrowia, po zmarłym wskutek wypadku przy pracy w czasie wykonywania zadań służbowych w ruchu zakładu górniczego, nie znajduje żadnego uzasadnienia merytorycznego.

Wielokrotnie podkreślaliśmy, że poszerzanie kręgu podmiotowego osób uprawnionych do świadczeń emerytalnych lub rentowych, w oparciu o poza merytoryczne kryteria czy bezpodstawne żądania poszczególnych branż (grup pracowniczych), może mieć negatywny wpływ na stabilności całego systemu ubezpieczeniowego.

Co więcej, w ocenie PKPP Lewiatan przepisy regulujące zasady nabywania prawa do tzw. wdowich rent rodzinnych powinny być nie liberalizowane, ale raczej zaostrzane. Obecna konstrukcja rent rodzinnych w tym zakresie jest bowiem rozwiązaniem niekorzystnym, wpływającym dezaktywizująco na osoby między 45 a 59 rokiem życia. Możliwość uzyskania stałego, relatywnie wysokiego świadczenia już w wieku 50 lat, a w niektórych wypadkach nawet wcześniej, stanowi bowiem atrakcyjną alternatywę dla pracy, przede wszystkim w przypadku kobiet w wieku przedemerytalnym. Dlatego poważnego rozważenia wymaga propozycja podniesienia minimalnego wieku wymaganego do przyznania renty rodzinnej po zmarłym współmałżonku do poziomu powszechnie obowiązującego wieku emerytalnego, a nie zniżanie tego kryterium.

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan
Warszawa, dnia 5 maja 2009 r.